

፪ ሰንበት ዘአስተምህሮ (ዘቅድስት)

(16 ኅዳር 2005 ዓ.ም. (11/25/2012))

መዝሙር: ሎቱ ስብሐት ወሎቱ አኮቴት. . . . . ።

ንባባት ቆላ 1:12-ፍ፣ 1ጴጥ 1:13-21፣ ግ.ሐ.19:21-ፍ፣ ዮሐ 5:16-28

ምስባክ: ኩሉ ዘፈቀደ ገብረ እግዚአብሔር፣ በሰማይኒ ወበምድርኒ፣ በባህርኒ ወበኩሉ ቀላያት። “እግዚአብሔር ኩሉ ዝደለዮ አብ ሰማይን ምድርን አብ ባሕርን አብ ኩሉ ቀላያትን ገበረ” መዝ. 135:6።

መዝሙር “ነቲ ንሰንበት ዝቀደሰ ንሱ ዘይነበረሉ ጊዜ አይነበረን ወዲ አምላኽ ክርስቶስ ንሱ ዘይነበሮ ጊዜ አይነበረን ንአኡ ክብሪ ይግብኡ። ንሰብ ብአርአያኡ ፈጠሮ ኩሉ አብ ኢዱ እዩ፣ ንሰማይን ምድርን ይገዝእ፣ ከም ዝደለዮ ገበረ አምላኽ ወዲ እግዚአብሔር”። ተፈጥሮ ብምልኡ አብ ትሓቲ አምላኽ እዩ፣ ፍጡር ቡቲ ዘልኦ ንአምላኽ ከመስግን እዩ ተፈጠሩ። ልዕሊ ኹሉ ፍጡር ሰብ ብአርአያን አምሳልን እግዚአብሔር ስለ ዝተፈጥረ ዝያዳ ክብሪ አልኦ፣ ብመጠኑ ኸአ ሰብ ንአምላኽ አብ ኩሉ ክምስክሮ ምስኡ ቀጻሊ ርክብ ክገብር ይግብኡ። አምላኽና ፈቃር አምላኽ እዩ። ፍቕሩ ቡቲ ሓደ ወዱ ገሊጹልና እዩ።

አብዚ ምድራዊ ሕይወት ወክልቲ አምላኽ ስለ ዝኾና ሕግን ድለት አምላኽ መምርሒና ገርና ክንጉዳዝ እሞ ዓለምና ናይ አምላኽ ኮይና ክትርከብ ናይ ኩልና መዝነት እዩ። እዛ እንነብረላ ዓለም እምብእር ናይ አምላኽ ክትከውን ናታትና ተራ የድሊ። ከምቲ አምላኽ ክፈጥር እንከሎ ዝሃበና ኩልና ብሓደ ክንጥቀመላ ኩልና አብ ቅድሚ አምላኽ ሓደ ምኅና ፈሊጥና ንኸማና ዝበለ ሰብ ግቡኡ ከይነግድለሉ ክንጥንቀቕ ሓላፍነትና እዩ። ሰብ አምላኽ ዋንኡ ምኅኑ ምስ ዘንግዔ ንኹሉ ይቕይሮ እሞ ዓለሙ ሕሰም፣ ስእነት ሰላም፣ ጭካኔ፣ ዝበዝሓ ትኸውን። በዚ ሰንበት እምብእር አምላኽ ዋናና ገርና ሕይወትና ክንመርሕ ንዕደም አሎና።

ወንጌል ንሎሚ ዝተነበ ካብ ዮሐንስ እዩ። ቅድሚ እዚ ዝተነበ ምዕራፍ ዘሎ እንተ ረኤና ኢየሱስ አብ ሓደ ዓላማ ዝተኮረ ክልተ ተአምራት ከምዝገበረ ንርኢ። ክልቲኡ ቃል ኢየሱስ ሕይወት ዝህብ ምኅኑ ይገልጽ። አብ 4:50 ዘሎ “ኪድ ወድኻ ሓውዩልካ እዩ” እናበለ ንሓደ ወዲ ሹም አሕውዩ። አብ 5:8 “ተንሰእ እሞ ዓራትካ አልዒልካ ኪድ” እናበለ ነቲ ንሰላሳን ሾመንተን ዓመት ሓሚሙ ዝነበረ ብቻሉ አሕውይዎ። ነዚ መሰረት አንጺፋ ዕሞቕ ምስጢር ናይ እቲ ዝገበሮ ነገርዎም። አብቲ ዘስተምሃሮ እንተ ረኤና ብገርሂ ክንርድኦ ንኸእል። “አቦ ንሙታት ከም ዘትንሥኦም ሕያዋን እውን ከም ዝገብሮም ወልድ ድማ ኸምኡ ነቶም ዝደለዮም ሕያዋን ይገብሮም” (ኑልቅ 21) አብዚ ኢየሱስ መን ምኅኑን ምስ ሰማያዊ አብኡ ዘልኦ ርክብ ክገልጽ ኢሉ ነዚ ተዛሪብዎም። አብ ኑልቁ 24 ዘሎ ኸአ “ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም አሎኹ እቲ ንቻለይ ዝሰምዕ ቡቲ ዝልክኸኒ እውን ዝአምን ናይ ዘለዓለም ሕይወት አላቶ፣ ንሱ ካብ ሞት

ናብ ሕይወት ይሳገር እምበር ናብ ፍርዲ ኢይክበጽሕን እዩ” ንቃል ክርስቶስ ክንሰምዕ ከሎና፡ ንሰማያዊ አቦና ክንአምን እንከሎና አባና ሕይወት አሎ ማለት ኃጢአትን ፍረ ኃጢአትን አይርከበናን እዩ።

ንቃል ክርስቶስ ሰሚዕና ሕይወትና ብቅድስና ክንመርሕ ፍቓደኛታት ክንከውን ሎሚ ንሕተት አሎና። አምላኽ ብዝተፈላለየ መገዲ ገሩ አብ መገዱ ክንጸንዕ ምልክት ይህበና። ንአምላኽ ዝህቦ ምልክት ክንርዳእ ጽን ክንብል ጊዜ ወሲድና ጣዕሚ ፍቕሪ አምላኽ ክነስተውዕል ይግብእና። አምላኽ ሎሚ ከም ቀደም ብቃሉ ብቤተ ክርስትያኑ ከምኡ ብዝተፈላለየ ናይ እዋና ምልክት ገሩ ይዛረብ አሎ። ክንሰምዕ ክነስተውዕል ናይ ነፍሲ ወከፍና ሓላፍነት እዩ።

ሙታት ድምጺ ወዲ አምላኽ ዝሰምዑላ ሰዓት ቀሪባላ አላ ዝብል ሓሳብ ኩሎም ካብ መገዲ አምላኽ ዝርሓቹ ብመንፈስ መይቶም እዮም እንተኾነ እግዚአብሔር ብብዙሕ መገዲ ገሩ ዝምለሱሉ ምኽንያት የቕርበሎም። ሰንበት ሓንቲ ካብቲ ብዙሃ አብ አምላኽ ክንምለስ እትሕግዘና ቅድስቲ ዕለት እያ። ብመዓልቲ ሰንበት ክንሳሕ እሞ ቅዳሴ ሰሚዕና ካብ ሥጋኡን ደሙን ክንቅበል እምነታዊ ግድነትና እዩ።

አብዚ ወንጌል እምብእር ናይ ኢየሱስ አምላኽነትን ናይ አምላኽ ሓድነት ክገልጽ ዝግለመ ኮይኑ ደቂ ሰብ ከአኒ ነዚ ብኢየሱስ ዝተገልጸ አሚና አብ አምላኽ ክንምለስ ዝጽውዓና ቃል እዩ። ኢየሱስ አግሂዱ ንሱ መን ምዃኑ ነጊርዎም፡ አምላኽነቱ ገሊጽሎም፡ አብ ሕይወትና ንኢየሱስ ዝገበየ ቦታ ሂብና ንቅድስና ዝዕድም ሕይወት ሒዘና ክነብር ይግብእና።

ቅዱስ ጳውሎስ ናብ ሰብ ቆላስያስ ዝጸሓፋ መልእኽቲ አርባዕተ ምዕራፍ ዝሓዘት እያ። ትሕዝቶአ ጳውሎስ አብ ኤፈሶን ኮይኑ ዝጸሓፋ እያ፡ እዛ ቤተ ክርስትያን እዚአ ብስብከት ጳውሎስ ዝቐመት አይነበረትን እንተ ኾነ ጳውሎስ ወሪኦምን ዝነበሮም ጸገማትን ሰሚዑ ጽሑፍሎም። ገለ ሰባት ግጉይ ትምህርትን ንስርዓት አይሁድ ከም ቀንዲ ገሮም የጸግዎዎም ስለ ዝነበሩ ንሓቂ ከስተምህር ኢሉ ከምኡ አብ እምነቶም ክጸንዑ ኢሉ ጽሑፍሎም። ኩሉ እምነት አብ ክርስቶስ ክምስረት ንሱ አምላኽ ስለ ዝኾነ ምንጩ ናይ ኩሉ እዩ ስለዚ ካልእ ብዘይካኡ የለን ዝብል ትምህርቲ አትሪሩ ይገልጽ።

አብ ታሪኽ ድቂ ሰብ ካብ አምላኽ ዘውጽእ ትምህርቲ፡ ትግባር፡ ኩነታት ዝፈጥሩ ብብእዋኑ አለዉ። ንገርሂኛታት ካብ አምላኽ ዘርሕቕዎም እሞ አብቲ ግጉይ እምነትን ሓቂ ዘይብሉ ከምዝነብሩ ዝገብሩ አብዚ እዋና እውን አይተሳእኑን። ንሓቂ ደፊኖም ንጸልማት ከም ብርሃን ንሞት ከም ሕይወት ገሮም ንሰብ ልቡን ቀልቡን አደንዚዞም ካብ አምላኽን ካብ ሰብን ዘርሕቑ ናይ እዋና ነብያት ኮይኖም ዝስምዮም ብዙሓት እዮም። ቅዱስ ጳውሎስ ከምዚ ዓይነት መንፈስ ዝዘርግሑ አብ መንጎ ሰብ ቆላስያ ከም ዘለዉ ሰሚዑ ብድፍረት ነቲ ሓቀኛ እምነት ምሂሩ። ሎሚ ድሕሪ ክልተ ሽሕ ዓመት ከምዚ ዝአመሰለ ትምህርቲ ከይጋግየና አፍልጦ እምነትና ክህልወና ከምኡ ንሓቂ ሓዲግና ከይንኹብልል ቤተ ክርስትያን ክንሰምዓ ትሓበወና አላ።

እዚአ ምልእኽቲ ናይ ምስጋና መልእኽቲ እያ ነቲ ኩሉ ብኢየሱስ ክርስቶስ ዝገበረልና አምላኽ አመስጊና ክንክእል ትምዕደና። “ብኹሉ መንፈሳዊ ጥበብን ርድኢትን ፍቓድ አምላኽን እንታይ ከም ዝኾነ እትግንዘቡሉ ምሉእ ፍልጠትን ምእንቲ ክህልወኩም

እናለመና ብዛዕባኹም ካብ ምጽላይ አቋሪጽና አይንፈልጥን . . . . ብፍልጠት አምላኽ እናዓብኹም ንእኡ ዘበቅዕ ሕይወት እናነበርኩም ንጎይታ ብኹሉ ምእንቲ ክተሓጉስዎ ንጽሊ አሎና” (ቆላ 1:9~10)። ሓደ አማናይ ክርስቶስ መለልይኡ ንድላይ አምላኽ ርእይን ፈሊጡን ክነብር እዩ። ነዚ ክግንዘብ ኢሉ ጳውሎስ አብ ነነድሕድና ብጸሎት ክንዘኻኸር ይምዕደና። ንድላይ አምላኽ ክነብር ክንርድኦ እንከሎና ናይ ብሓቂ ቅሳነት ሰላም ምርድዳእ የውርደልና።

ንሓዲስ ሕይወት ብክርስቶስ ዝተገብረልና ክንርዳእ ኢሉ “ቀደም ካብ አምላኽ ዝርሓቐኩም ብሓሳብ ኩምን ብኸፉእ ግብርኹምን ጸላእቱ ነበርኩም፣ ንሱ ግና አበርን ነቐፋን ዘይብሎም ቅዱሳን ገሩ አብ ቅድሚኡ ምእንቲ ክቁመኩም ብሞት ሥጋዊ ሰብነት ወዱ ገይሩ ዓረቐኩም” እናበለ ነቲ አምላኽ ዝደልዮ ይገልጸልና። ክርስቲያን መንነቱ ክፈልጥ ንአምላኽ አብ ሕይወቱ ቀዳምነት ሂቡ ክነብር ንቅድስና ክለብሶ እዩ። ዘይናትካ ኮንካ ምንባር ንርክስትያን ክሳራ እዩ። አብዚ ሕይወት ጣዕሚ ፍቕሪ ክርስቶስ ዝጎደሎ ክንመርሕ እንከሎና ንልብና ጸልማት ይጉልብቦ ሽቡ ባህሪ እንሰሳ ወይ ዘይመፍቀር አምላኽ ለቢስና ንርእስና ተሃዊኸና ንኻልኦት ክንህውኸ ንነብር።

እምነትና ክንፈልጦ ክንምሃሮ ይግብአና። ኩሉ አብ ክርስቶስ ዝአምን ሰብ ንሓቂ ሒዞ ክጉዓዝ አፍልጦ እምነት ክህልዎ፣ ንእምነት ክፈልጥ ክምሃር ክንብብ ክሰምዕ ይግብኦ። ቤተ ክርስቲያን አፍልጦና ክዓቢ ኢላ ነዚ ዓመት “ዓመተ እምነት” ኢላ አዊጃትልና አላ። ቅዱስ መጽሓፍ ክነንብብ፣ ጉባኤ ቫቲካን ዝአወጀ ክነንብብን ክንርዳእን፣ ንሓዲስ ትምህርቲ ክርስቶስ፣ ብምልኡ በዚ ዓመት ክነንብቦ ንሕተት አሎና። ግላውን ሓባራውን ጸሎታት፣ አስተምህሮታት ከምኡ ጉባኤታት ክንሳተፍ ሓደራ ትብለና አላ። እምነትና ክነብር ክንሰብኮ እንተ ኸአላና መንፈስ አምላኽ ንዓለምና ክወርዳ እዩ። ክንሕደስ ክንቅየር አብ ልብና አቲና ንኸእል።

ካልአይቲ ንባብና ካብ ቀዳመይቲ መልእኽቲ ጴጥሮስ እያ፣ ብዛዕባ ናይ እምነት መልሲ ይነግረና። አብ እምነት ምምላስ ምንሳሕ ጥራሕ እኹል አይኮነን ክንምልስ ክንክእል አሎና። እቶም ዝተመልሱ ንእምነቶም ብሓቂ ክነብርዎ ይግብኦም “ሓቓቕ ልብኹም ተዓጠቐ ከምኡውን ተጠንቀቐ፣ ተስፋኹም ከአ ብምሉኡ አብቲ ኢየሱስ ክርስቶስ ምስ ተገልጸ እትረኽብዎ ጸጋ ይኹን፣ ከም እዙዛት ውሉድ እምበር ከምቲ ቐደም ደናቐር ከሎኹም እትገብርዎ ዝነበርኩም ክፉእ አይትመነዩ” (1:13~14) ይብል። ብኻልእ አዘራርባ ከም አምላኽ ክኾኑ እዩ ዝነግር ዘሎ። “አነ ቅዱስ እዩ እሞ ቅዱሳን ኩኑ” (1:16)። እምነት መጠን ዝዓበበየሉ መጠኑ አብ አምላኽ ክኸውን አለዎ።

“አብዚ ዘመን ግሽነትኩም ብፍርሃት ንበሩ” እናበለ መጀመርያ እዚ እንነብር ዓለም ከም መገሻ ዝውዳእ ሓላፊ ምኃኑ ፈሊጥና ክነብር፣ ከምኡ ኩሉ ጊዜ ድኹማት ስለ ዝኾና ስኩፋት ክንኸውን ንአምላኽ ርኢና ክንክእል እሞ ጉዕዞ ሕይወትና ብቅድስና ክንመርሕ። ቅድስና ሓለዎ ዘድልዮ ጉዳይ እዩ። ድላይካ እናገበርካ ዝርከብ ጉዳይ አይኮነን። ርእስና መሊኸና ነቲ እንሰሳዊ ባህርና አቢና ነቲ አብ ቅድስና ዝወስደና አብ ገለ እሞን አንጻር ድለትናን ርድኢትናን ዝኾነ መገዲ ክንመርጽ ዝግድደና እዩ። ቅድስና ምርጫ አይኮነን ትእዛዝ እዩ። ናታትና ተራ ምቕባል እዩ፣ ናይ እዚ ኩሉ አብ አምላኽ ተስፋ ገርና ክንጉዓዝ እንከሎና እዩ።

ዋጋ ድኅነትና ርኢና ክንክኔል እንከሎና ንጉዕዞ ቅድስና ሒዝናዮ አሎና ማለት እዩ። “ ብኸቡር ደም ክርስቶስ ኢኹም ዝድኃኑኩም እምበር ብጠፋኢ ነገር ብብፋር ወይ ብወርቂ ኸም ዘይኮነ ትፈልጡ ኢኹም” እናበለ ጴጥሮስ ዝጸሓፋ ሎሚ ንኦና እውን ዋጋ ድኅነትና ርኢና ክንክኔል። ንአምላኽ ዝገበረልና ጸጋ ብብእዋኑ ክንርኢ እሞ ናቱ ኮና ብምሉእ ክርስትያናዊ ሓላፍነት ክነብር።

“ከም እዙዛት ውሉድ እምበር ከምቲ ቀደም ደናቐር ከሎኹም እትነብርዎ ዝነበርኩም ክፉእ አይትመነዩ” (1:14) ንዝሓለፈ ኃጢአትና ኃዲግና ሓዲስ ምዕራፍ ጉዕዞ ሕይወት ክንጅምር ይምዕደና። ንዓመታት እትጉዳዩ ዝነበርካ ክትሓድግ ቀሊል አይኮነን። አረጊት ድለታትና ተግባራትና ጸጸኒሖም አብኦም ክንምለስ እሞ ግዙአት ኃጢአት ኮና ክነብር እዮም ዝደልዩና። ግን ሎሚ ዝድለ ዘሎ ብንስሓ ሕይወትና ቀይርና ክንርከብ እሞ ንዝሓለፈ ከይንምለሶ ቍርጺ ፍቓድ ገርና ንቅድሚት ንጉዕዞ ቅድስና ክንምርኽ ንሕተት አሎና።

አብ አምላኽ ክንምለስ እንከሎና አብ ሓዳስ ቤተ ክርስትያን አብ ሓድሳ ስድራ ኢና እንጽንበር። ተባሪርና ክነብር ናይ አምላኽ ድለት አይኮነን። አብ ቤትና ተመሊስና መንፈስ ደቂ ቤት ክህልወና ድላይ አምላኽ እዩ።

በዚ ብሩኽ ሰንበት እምብአር ምስ ኢየሱስ ክርስቶስ ጎይታን ዘሎና ርክብ ርኢና ክንክኔል እሞ አብቲ ንሱ ዝደልዩ ክንርከብ፣ ንዝወደቕናዮ ክንስሓሉ ሓዲስ መንፈስን ሕይወትን ለቢስና ቅዱሳን ክንከውን፣ እምነትና ክነብር ክንሕድሶ ድላይ አምላኽ ምጳኑ ፈሊጥና ብእምነት ክንግቢ “ኦ ጎይታና እምነት ወስኸና” ኢልና ክንልምኖ እሞ ንቅድስና ንሰላም ንንስሓ ናትና ኢልና ሒዝና ክነብር መብጽዓና እነሓድሰሉ ሰንበት ምጳኑ ፈሊጥና ዕርቂ ምስ አምላኽ ዕርቂ ምስ ከማና ሰብ ክንገብር ንሕተት አሎና።

ኦ ማርያም አደና ጣዕምን ቅድስናን ካባኺ ተማሂርና እሙናት አርድእቲ ወድኺ ክንከውን ለምንልና ጸልይልና ንበላ።

አባ ንጉሠ ፍሥሐ